

Manual för att genomföra "Fri som en fågel" eller annan liknande utställning

Sammanställd av Djurens
Rätt Göteborg

Djurens Rätt Göteborg genomförde i december 2012 en utställning på Frölunda kulturhus med titeln "Fri som en fågel?" som tog upp situationen för de fåglar som används för livsmedel och varor i Sverige. Denna manual ger, utifrån erfarenheterna från den utställningen, tips på hur andra aktiva kan genomföra en utställning, med samma eller annat tema.

1. Välj tema och upplägg

Diskutera igenom i gruppen vad utställningen ska handla om och hur ni vill förmedla ert budskap. Ett bra tips är att använda flera olika medium för att engagera besökarna. Några förslag som användes i "Fri som en fågel?"-utställningen

- Affischer
- Filmvisning
- Smakprovning av vegansk mat/bakverk
- Tipspromenad för att engagera besökarna att ta in informationen
- Visuella hjälpmedel/prova på, till exempel något ni byggt, ljud etc.

Tänk på att det kan ta lång tid att planera utställningen beroende på vilken omfattning ni vill ha så sätt ett realistiskt datum beroende på hur många aktiva ni är och hur utställningen ska se ut. Det är även bra att ha gott om tid för marknadsföring så att folk hinner höra om utställningen. Tänk även på att det vissa tidpunkter kan vara svårare att få folk till en utställning, till exempel under högtider/semestrar.

2. Välj lokal

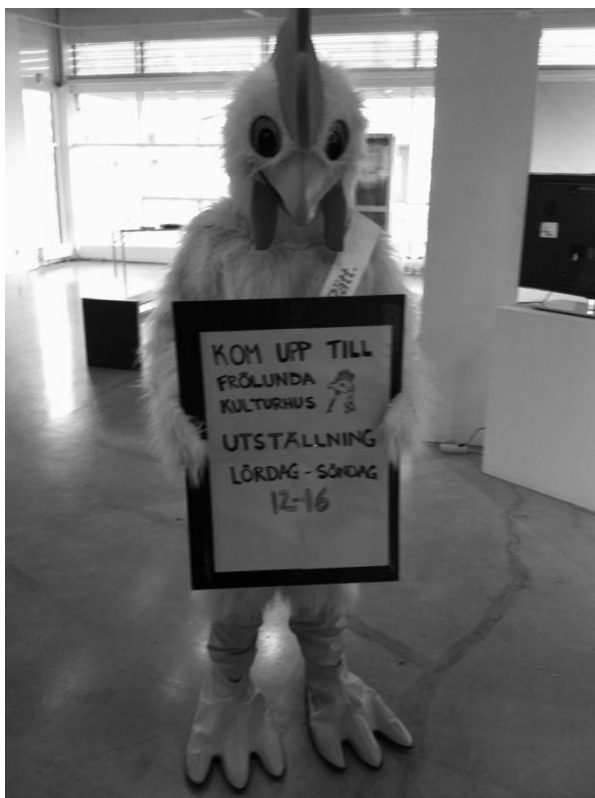
- Val av lokal är väldigt viktigt för att få en bra utställning. Vilka vänder ni er till, t.ex skolungdomar, allmänhet etc? Om ni inte har en specifik målgrupp, välj gärna en centralt belägen lokal där det passerar mycket folk.
- Det är en fördel att använda lokaler som brukar användas för utställningar även annars. Då kan man få mer hjälp med upplägg och utrustning och antagligen även hjälp med marknadsföring från de som har lokalen.

3. Marknadsför

Börja med marknadsföringen i god tid. Kom överens i gruppen vilka sätt ni vill använda för att marknadsföra utställningen. Använd gärna flera olika sätt så att olika grupper kan nås och att vissa kan höra om utställningen flera gånger.

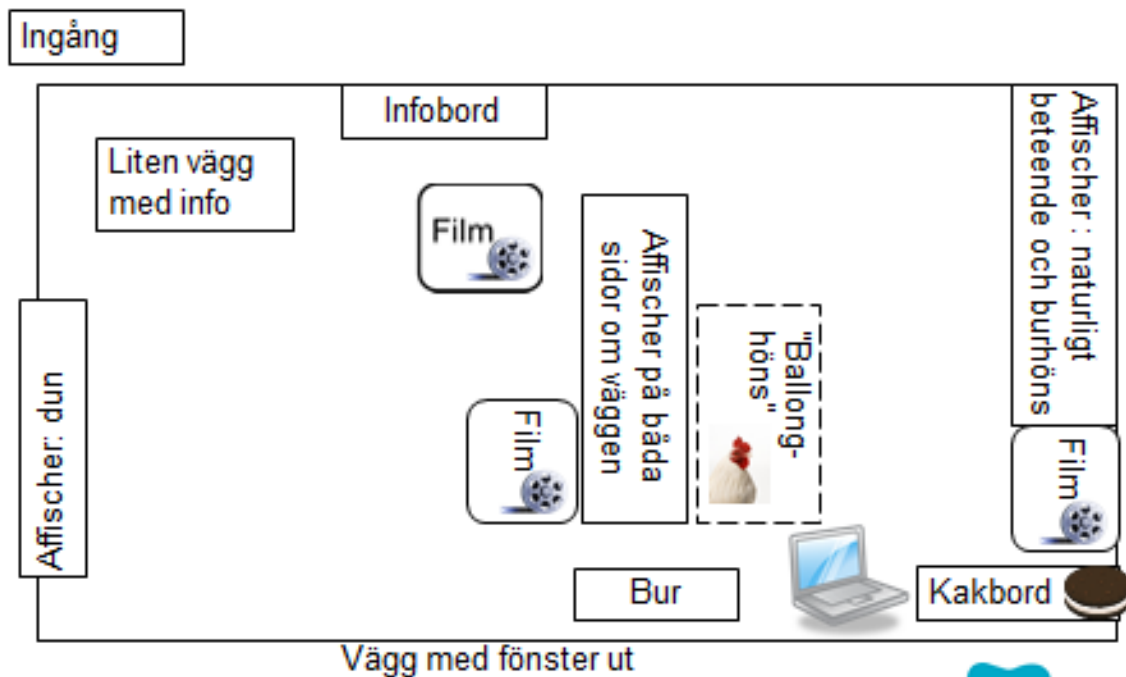
Några exempel på marknadsföring:

- Via utställningslokalens egna kanaler (t.ex programblad, Facebook, affischer)
- Affischer på stan, i skolor, bibliotek, caféer och andra lämpliga ställen
- På Djurens Rätts Facebooksida (skapa event och informera)
- Kontakta kalendrarier i tidningar och på hemsidor
- I samband med andra typer av aktivism man genomför
- Via mailinglistor
- Bjuda in specifika grupper, t.ex skolor
- Bjuda in journalister att göra artikel
- Med "jippo", t.ex att använda någon av Djurens Rätts maskotar för att dra uppmärksamhet till utställningen

4. Håll utställning

- Se till att ni är tillräckligt många aktiva som kan vara på utställningen utifrån hur den ser ut. Är det till exempel bara bilder uppsatta i en allmän utställningslokal behöver man kanske inte ens vara där under större delen av tiden, för andra typer av utställningar behövs det flera personer som kan svara på frågor, ta emot tipspromenadsvar, hjälpa besökare på olika sätt.
- Dokumentera gärna utställningen med mycket bilder.
- Så här var upplägget för utställningen "Fri som en fågel":

- Direkt man kom in så hade vi en liten vägg med information om vad det var för en utställning och en uppmaning att delta i tipspromenaden.
- Vid ingången hade vi också ett infobord där det alltid satt några aktiva för att ta emot tipspromenadlappar, svara på frågor, samla in namnunderskrifter, sälja böcker etc.
- Vid den första väggen hade vi sedan affischer, först om djungelhönans naturliga beteende, så man skulle ha det i bakhuvudet när man såg resten av utställningen, och sedan började vi med information om uppfödningen av burhöns
- Affischerna var i A3 format och vi försökte sätta dem på en lagom hög nivå så att även barn och rullstolsburna skulle komma åt att se dem. Vi försökte även att blanda text och bilder så att det skulle vara intressant att läsa dem.

- Efter den första väggen hade vi en liten hörna med filmvisning. Filmen hade spelats in av en person i gruppen och visade en flock värphönor som hade undgått slakt när äggverksamheten lades ner på en bondgård i Skaraborg strax innan julen 2009. Hönorna hade sedan fått bo tillsammans i en mindre flock i ett stall och filmen visade på ett fint sätt hur värphönor som till en början haft väldigt lite fjädrar eftersom de hackat så mycket på varandra och dessutom varit rädda för människor, sakta men säkert började få fjädrar igen och vande sig vid människor. Trots att det ju var ett stall de bodde i och fortfarande ingen naturlig miljö så hade de oerhört mycket mer plats, en riktigt hög sittpinne och gott om material att sprätta och krafsa i.
- Efter filmen hade vi ett kakbord, där besökarna dels kunde smaka på äggfria kakor och dels ta receptfoldrar
- Bredvid kakbordet stod en dator där man kunde titta på en animation som heter The Virtual Battery cage. Det är en animation gjord av en amerikansk organisation som heter Animal Visuals. <http://www.animalvisuals.org/projects/empathy/virtualbattery cage/>

Genom att klicka och dra med musen på skärmen kan man titta sig omkring i buren och se hur trångt det är och att det kan ligga skadade eller döda hönor omkring en. Animationen har också ljud av kacklande hönor och informationstext om hönornas förhållanden som kommer upp. Eftersom informationstexterna beskrev amerikanske förhållanden var det vissa saker som var annorlunda mot Sverige så det hade vi satt upp en lapp om, men på det stora hela är problematiken

densamma. Vi tyckte att det vore bra att på så många sätt som möjligt ge besökarna en uppfattning av hur det vore att faktiskt sitta i den där trånga buren, med allt kackel omkring sig och inte kunna sträcka på sig ordentligt.

- En annan del av utställningen som gick i samma tema var därför buren, som stod bredvid animationen. Eftersom vi hade turen att ha en konstruktör med oss i gruppen så kunde vi bygga en bur med storleken som, för en genomsnittlig människa var motsvarande den ytan som en höna har i en modifierad bur. Besökare som ville kunde gå in i buren, och där fanns även en mp3-spelare med hönskackel som de kunde lyssna på i hörlurar för att ännu mer leva sig in i situationen för hönorna.

Så här såg buren ut, som synes är det inte särskilt gott om plats därinne. Det var nog många av besökarna som fick sig en tankeställare när de klämde sig in där. Eftersom vi inte visste hur många besökare som skulle vara på utställningen åt gången valde vi att göra en bur för en person, men man kan även göra en enklare bur av t.ex kompostgaller där flera personer kan få vara tillsammans och prova att röra sig inne i buren. Det kan till exempel vara en bra idé om man besöker en skola.

- I mitten av utställningslokalen hade vi ett antal av de här vita lösa väggarna som vi pratade om förut som en avdelare. På ena sidan, den som vätte mot delen som handlade om värphöns, hade vi en avdelning som beskrev de olika systemen för värphöns i Sverige. Alltså vad betyder det i verkligheten när det t.ex står "frigående inomhus" eller "ekologiskt" på äggkartongen man köper i affären? Vår spaning var att många vill köpa "rätt" sorts ägg så att djuren har det bra men de har inte full koll på vad märkningen innebär. Förutom affischer med information hade vi därför även märkt upp ytor på golvet som visade hur mycket plats och vilka extra tillbehör som hönorna får i de olika systemen.

Vi använde tyghönor och ballonger för att symbolisera hönorna på de olika ytorna

- På andra sidan väggen hade vi vårt avsnitt som handlade om fåglarna som föds upp till kött, d.v.s slaktkycklingar och kalkoner och där hade vi bland annat två filmvisningar på det temat . Dels var det några kortfilmer från Djurens Rätt som går att hitta på Youtube:

Burhöns och ägg: <http://www.youtube.com/watch?v=xUkf50A8a6U> (denna skärm stod lite emellan delen med värphöns och den med slaktkycklingar så det funkade att ha de olika filmerna där

Kyckling på fredag: <http://www.youtube.com/watch?v=CoVeahekbGI>

Och dels var det ett avsnitt ur filme We feed the world. Filmklippet visar bland annat hur den storskaliga uppfödningen av slaktkycklingar

resulterar i att de kläcks i maskiner utan att träffa sin mamma och sedan föds upp enormt trångt för att man ska ha råd att sälja köttet så billigt som man gör.

Vi hade lite funderingar på hur folk skulle ta filmerna eftersom det ofta kunde vara väldigt starka bilder. Genom att sätta upp viss varningstext bredvid skärmen och visa filmerna i delar av utställningen som var mer avskärmade tänkte vi att besökarna kunde välja mer hur mycket de ville se, till exempel om det var föräldrar som inte ville att deras barn skulle se allt. Vi upplevde att det funkade bra.

- På andra sidan av mittenväggen hade vi som sagt också affischer, som beskrev situationen för slaktkycklingar och kalkoner.
- På den sista väggen hade vi också affischer, som tog upp fåglar som plockas för sitt dun, både som levande och döda.
- På baksidan av infoväggen som stod vid ingången hade vi också en affisch om produktionen av gåslever.

Vill du veta mer om vår utställning "Fri som en fågel?" och möjligheterna att låna delar av utställningen för att ställa ut på din ort? Kontakta Djurens Rätt Göteborg:

<https://www.facebook.com/djurensrattgoteborg>
goteborg@djurensratt.se

5. Utvärdera efteråt

Prata ihop er i gruppen, vad gick bra och mindre bra med utställningen? Peppa varandra för att ni gjort en fin insats för djuren! Fundera på om ni vill hålla utställningen igen och i sådana fall när och var? Kontakta gärna Djurens Rätt med bilder och information från utställningen så att fler i organisationen får höra om den.